

Malika Ferdjoukh: Jak oženit tatínka

Metodické instrukce

PŘÍNOS K ROZVOJI OSOBNOSTI ŽÁKA PODLE RVP:

- ❖ poskytuje žákům znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti;
- ❖ rozvíjí dovednost orientovat se v pluralitní společnosti a využívat interkulturních kontaktů k obohacení sebe i druhých;
- ❖ učí žáky komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- ❖ rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných národnostních, etnických, náboženských, sociálních skupin a spolupracovat s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- ❖ napomáhá žákům uvědomit si vlastní identitu, být sám sebou, reflektovat vlastní sociokulturní zázemí;
- ❖ učí žáky uvědomovat si možné dopady svých verbálních i neverbálních projevů a připravenosti nést zodpovědnost za své jednání;
- ❖ učí vnímat sebe sama jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE:

- ❖ kompetence k učení; kompetence komunikativní; kompetence k řešení problémů; kompetence sociální a personální; kompetence občanské.

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ CÍLE:

- ❖ **kognitivní:** žák je schopen aplikovat informace získané z textu na české prostředí; žák aplikuje své vědomosti o národnostních menšinách a cizincích při praktické činnosti; žák je schopen objasnit základy interkulturního porozumění.
  - ❖ **psychomotorické:** žák vytvoří vlastní verzi jazykového projevu, pracuje s gestikou, mimikou atd.; žák rozvíjí dovednost hraní rolí; žák je schopen vyhledat informace v textu; žák rozvíjí schopnost komunikovat a vyjádřit jasně své myšlenky a názory ve skupině.
  - ❖ **afektivní:** žák se učí vnímat situaci, při níž spolu komunikují lidé různých národností; žák si uvědomí pozitivní aspekty interkulturního setkávání.
-

TEMATICKÉ ZAMĚŘENÍ PODLE RVP ZV:

- ❖ kulturní difference, multikulturalita.
-

MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY:

- ❖ komunikační a slohová výchova (rozvíjení komunikativních dovedností);
  - ❖ cizí jazyk (dorozumívání s cizinci);
  - ❖ dramatická výchova (herní dovednosti);
  - ❖ výchova k občanství (podobnost a odlišnost lidí);
  - ❖ osobnostní a sociální výchova (mezilidské vztahy, komunikace, poznávání lidí, kooperace, kreativita, řešení problémů).
-

POŽADAVKY NA PŘÍPRAVU:

- ❖ pracovní list; prázdné papíry – dostatečně velké, aby mohly být připevněny na tabuli.
-

DOPORUČENÉ METODY PRÁCE:

- ❖ hraní rolí; řízený rozhovor se žáky; práce s literární ukázkou.
-

DOPORUČENÁ LITERATURA:

1. FERDJOUKH, M. *Jak oženit tatínka*. Praha: Albatros, 2009. ISBN 80-00-00705-3.
  2. PRŮCHA, J. *Interkulturní komunikace*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3069-1.
-

Úvodní část – evokace

V úvodní části sdělí učitel žákům cíl hodiny (seznámení s národnostními menšinami ČR, pochopení složitosti komunikace lidí různých kultur).

❖ Aktivita č. 1 : vytváření dialogů (skupinová práce)

Cílem úvodní části hodiny je naladit žáky na tematiku interkulturního porozumění. Učitel rozdělí žáky na skupinky po čtyřech a vysvětlí jim následující situaci, z níž vyplýne první úkol, který je v hodině čeká.

Každý z vás je tvorem pocházejícím z jiné planety a hovořícím vlastním jazykem. Jednoho dne jste se vy, bytosti z neznámých planet, sešly v zemi, která je pro vás všechny cizí a musíte se spolu domluvit, přičemž ovládáte každý jen řeč své domovské planety. Je to váš první společný rozhovor, záleží jen na vás, zda povede ke vzájemnému porozumění, nebo bude jazyková bariéra takovou překážkou, že způsobí konflikt.

Po hře na rozhovor mezi mimozemskými tvory zhodnotí učitel se skupinkami žáků, zda se při rozmluvě navzájem pochopili nebo naopak sehráli rozhovor, který vedl k vzájemnému nedorozumění.

Podnětné otázky k diskusi:

Jak jste se při rozhovoru s cizími tvory cítili?

Co bylo příčinou toho, že jste se dorozuměli?

Mají všechny jazyky něco společného?

Pokud došlo ke konfliktu, co jej způsobilo?

Byla vám konfliktní situace příjemná?

Úvodní aktivitu uzavřou tyto otázky:

Mohlo by k podobné situaci dojít i na naší planetě? V jakých situacích?

Učitel poskytne žákům volný prostor, aby vyjádřili svůj názor.

Hlavní část – fáze uvědomění

Cílem následujících aktivit je, aby se žáci zamysleli nad specifiky interkulturního setkávání a komunikace. Žáci jsou vedeni aktivitami k tomu, aby byli schopni stanovit, co je příčinou porozumění a co naopak vede ke konfliktu. Zároveň musí reflektovat aktuální národnostní skladbu naší země a aplikovat své dosavadní životní zkušenosti.

❖ **Aktivita č. 2: četba literární ukázky, práce s pracovním listem (samostatná práce)**

Nejprve žáci čtou úryvek z knihy *Jak oženit tatínka*. Následuje práce s pracovním listem (úkol č. 2).

❖ **Aktivita č. 3: hraní scének (skupinová práce)**

Při další aktivitě se třída přenesse z Francie zpět do naší země. Činnost učitel uvede otázkou, zda by obdobná situace jako u Tatišcevových mohla nastat i v naší republice. Poté rozdělí žáky opět na skupinky po čtyřech a vyzve je, aby zahráli scénku s obdobným scénářem, ale odehrávající se v České republice. Žáci se musí zamyslet nad národností hrdinů, nad tím, jak mluví, jak se chovají apod. Upozorněte je, že mohou čerpat i z vlastních zkušeností. Polovina skupin sehraje situaci, v níž rozhovor probíhá bez problémů. Druhá polovina zkusí vymyslet scénku, při níž dojde ke konfliktu, k nedorozumění.

Učitel žákům poskytne dostatek času na přípravu a promyšlení scénky. Poté sehrají alespoň dvě skupiny své scénky před celou třídou. Ostatní sledují hrané scénky a po ukončení proběhne diskuse o vzniklých situacích, problémech, které žáci ve scénkách nastínili apod.

Závěrečná část – fáze reflexe

❖ **Aktivita č. 4: práce s klíčovými slovy hodiny – shrnutí**

Závěrečná aktivita je prostředkem shrnutí a reflexe aktivit předcházejících. Učitel napíše na tabuli dvě slova: DOROZUMĚNÍ a NEDOROZUMĚNÍ. Každý žák dostane list papíru a napíše, co je potřeba pro to, aby si lidé jiných kultur rozuměli, nebo se zamyslí nad tím, co je příčinou konfliktů. Žáci si při této aktivitě vymění role – ti, co ve svých scénkách ztvárňovali dorozumění, vyjadřují se nyní k příčinám konfliktů. Žáci hrající scénku založenou na interkulturním nedorozumění se zamýšlejí nad tím, co pomáhá při komunikaci s lidmi jiných kultur.

Malika Ferdjoukh: Jak oženit tatínka

Pracovní list

Úkol č. 1

Přečtěte si společně ukázkou z knihy *Jak oženit tatínka*. Hrdinou je francouzský chlapec jménem Julius, který se snaží najít ženu pro svého tatínka. Velkou pomocnicí mu je kamarádka Elsa. Julius se přátelí s celou Elsinou rodinou...

Středa, špinavé prádlo.

Středa je prací den.

Máme sice doma pračku, ale táta Jean-Luc k ní nenapojil vypouštěcí hadici, a tak je nám pračka nanic, akorát zabírá místo mezi ledničkou a dřezem. Tudíž jsem všechna středeční dopoledne, kdy není škola, trávil v Lavomatiku, veřejné prádelně v naší čtvrti.

Tu středu jsem se měl sejít s Elsou u nich doma. Chystali jsme se jako piloti boeingů naplánovat příští let. Šlo o to promyslet, kam a jak navigovat letadlo, abychom přistáli, kde chceme přistát: totiž určit místo pobytu budoucí manželky mého otce.

Budoucí manželka mého otce...Už jsem o tom snil.

Představoval jsem si ji, jak spí v obrovské posteli opatřené moskytiérou (slyšíte dobře, moskytiérou), úplně sama v rozlehlém prázdném zámku (přesně tak, v zámku) a čeká, až s Elsou zazvoníme u jejích dveří. Přijdeme tam, osvobodíme ji (pochopitelně ji tam někdo vězní) a představíme jí tatínka. Podívá se na něj, usměje se a vykřikne...Tady můj film končil.

Nedovedl jsem si totiž dost dobře představit, co by mohla vykřiknout budoucí manželka mého otce, až tatů spatří. Představit si Jean-Luca Valetta coby prince z pohádky, to je zatraceně těžké. I kdybyste ho nakrásně odtrhli od počítače a od jeho brýlí.

Tu středu jsem tedy sbalil naše špinavé prádlo a vypravil se k Tatiščeovým, Elsiným rodičům.

„Aj!“ zvolala paní Tatiščeová. „Vitam te, Chuliuši!“

Jestli jste si to vyložili jako „Vítám tě, Juliusi“, udělali jste správně. Elsina maminka mluví s přízvukem své rodné země, Argentiny.

„Aj,“ opakovala a líbala mě, jako bych měl deset tváří. „Šem rada, še te vidym. Aj!“

Jestli si myslíte, že si přiskřípla ukazováček mezi dveřmi, mýlíte se. Bylo to aj! z radosti.

Argentinské aj!

Paní Tatiščeová se jmenuje Marzia. Její muž jí říká Marzuška, protože se narodil v Moskvě. Ve Francii zní jeho řinčivá „r“, kterými rusky drnčí, legračně, jako by jich měl za zuby celou zásobu. Křestním jménem se jmenuje Ilja, ale ona mu říká Elan.

Právě se vynořil za ní.

„Juljek! Oj, chlapče! Co to drřžíš v rrruce? S tak těžkým pytlem ty prrroneseš se!“

„Šopak neviš, še je pradely den? Jde s Elšitou do Labomatiku.“

Občas mám pocit, jako by byli oba jakýsi druh mimozemšťanů. A přitom je na nich vidět, jak dobře si rozumějí!

Dlouho jsem se tu středu na ně díval, jak přede mnou stojí vedle sebe a usmívají se... Najednou jsem si přál, aby příští manželka mého otce uměla dávat pusy jako paní Tatiščeová. Zvláště ty pusy! Pak by se třeba můj tatínek pořád usmíval jako pan Tatiščev!

Vtom přišla prateta Tatiščeová (čili Taťa, to je ta, co hltá zamilované romány jako medová cukrlata), zachumlaná do mimózově žluté šály.

„Ale to je Juliuf!“

S ní je to ještě horší. Když má Taťa Tatiščevová nasazenou zubní protézu, vyslovuje jen polovinu hlásek. A když si ji zapomene vzít, vyslovuje druhou polovinu. A tak jí člověk vždycky rozumí jenom polovinu abecedy. Nebo chcete-li, jen půlku slov.

U Tatiščevovic rodiny má člověk příjemný pocit, že francouzština je trojnásobně cizí řeč. Nebo že věci mají tři různé názvy. Nebo že člověk rozumí třem jazykům. Je to uklidňující, protože vás nikdo v ničem neopravuje.

„Přišel jfi fa Elfou?“

„Ano,“ odpověděl jsem (všemu jsem dobře rozuměl). „Musíme jít...“

„Acha, do Lafomatiku... Fíkala nám to.“

„Da! Je totiž stržeda, Taťa.“

„Náš Chuliuš je tak rodomily še švym papacito!“

Elsa vyšla ze svého pokoje. Viděl jsem na dospělých, že všichni cosi očekávají. Dospělí od dětí vždycky něco očekávají... Snad nechtějí, abychom si před nimi dali s Elsou pusy? Tak to tedy prr, houby s octem!

Úkol č. 2

Zamysli se nad textem a vypracuj tyto úkoly:

a) Napadne tě nějaké slovo, které by vyjádřilo, co bylo hlavním tématem úryvku? Pokud ano, napiš jej.

---

b) Všichni hrdinové z úryvku mluvili francouzsky, ale každý trochu jinak, po svém. S jakými jazyky se francouzština pomíchala?

---

c) V úryvku spolu komunikují lidé z různých koutů světa. Způsobila tato skutečnost nějaké nedorozumění nebo problémy? Pokud ano, vyhledej tyto okamžiky v textu.

---

d) Cítí se Julius u Elsiny rodiny dobře? Pokud ano, proč tomu tak je. Vyhledej úryvky z textu.

---

e) Vyber části textu, obsahující myšlenku, která se ti líbí a zaujala tě. Vypiš je.
